

Іван Франко-перекладач

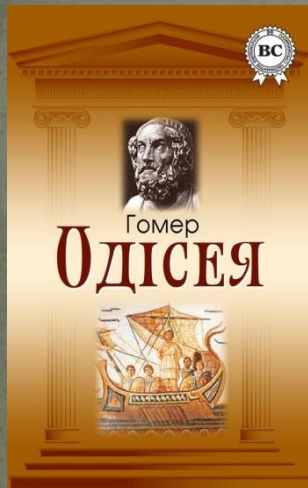

Іван Якович не тільки чудово писав твори а ще й перекладав їх.
Серед перекладів Івана Яковича велике місце належить
перекладам з античних літератур.

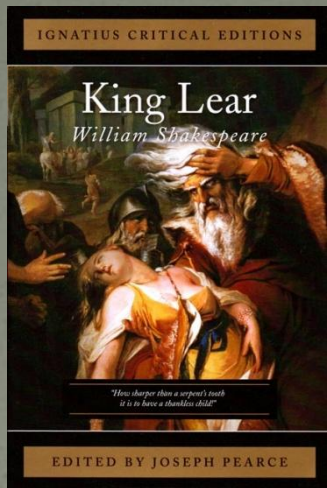
Він вважав, що антична поезія є скарбницею світової культури,
і намагався збагатити нею українську культуру.

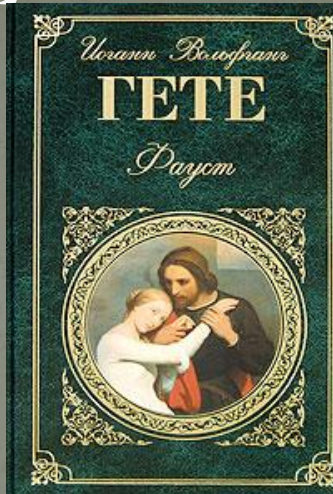
Путівник

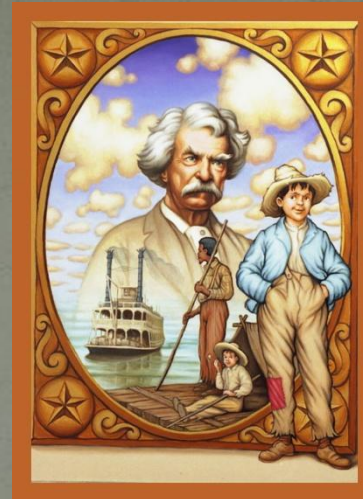
•Античні переклади

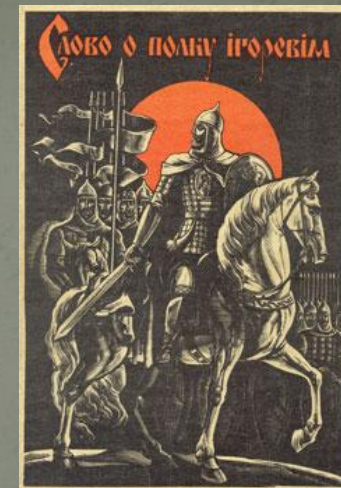
•Англійські переклади

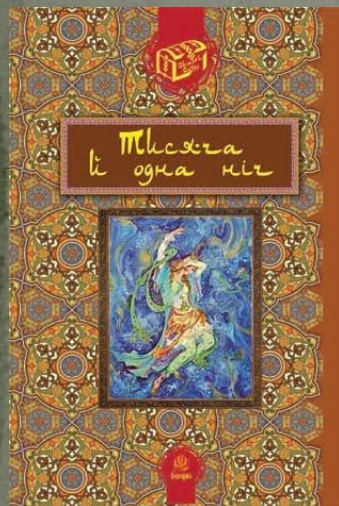
•Німецькі переклади

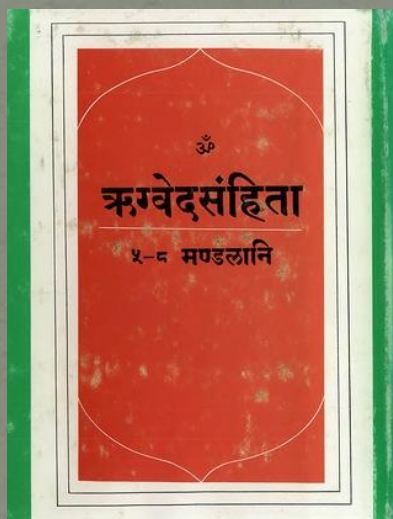
•Редаторська діяльність

•Зацікавлення каменяра

•Східні переклади

•Індійські переклади

АНТИЧНІ ПЕРЕКЛАДИ

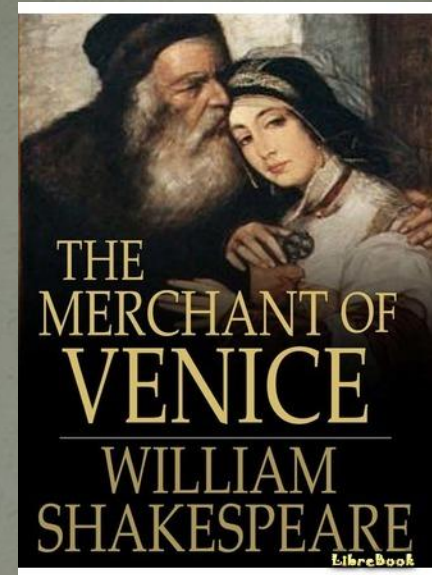
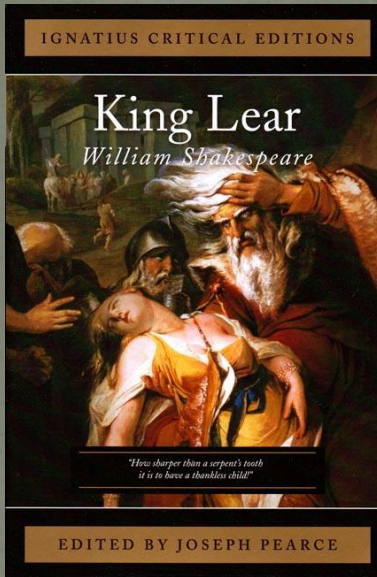

- Гомер і Гесіод, гомерівські гімни, переклад трагедії Софокла «Цар Едіп», «Сапфо і Алкей», «Піндар і Менандр», збірка «Старе золото», римські поети Горацій і Вергілій — цим далеко не вичерпується список античних перекладів Франка. Переклади Івана Яковича з грецької в більшості своїй точно передають як зміст, так і поетичні особливості оригіналу, мають ґрунтовні коментарі.

Сапфо Переклади з Сапфо і Алкея вийшли окремою книжкою. Багато уваги приділив Франко перекладам з безсмертних гомерівських поем «Іліада» та «Одіссея».

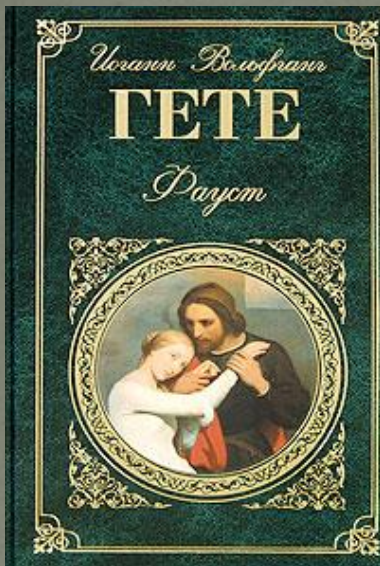
Англійські переклади

- Незважаючи на те, що англійську мову Іван Якович вивчив доволі пізно, все ж протягом всього свого творчого шляху неодноразово повертався до питання про необхідність видання творів Шекспіра українською мовою. Він переклав ряд сонетів Шекспіра, «Венеціанський купець», уривки з «Бурі» і «Короля Ліра». Також були перекладені з англійської твори Клоустона (про переклади з англійської мови див. нижче).

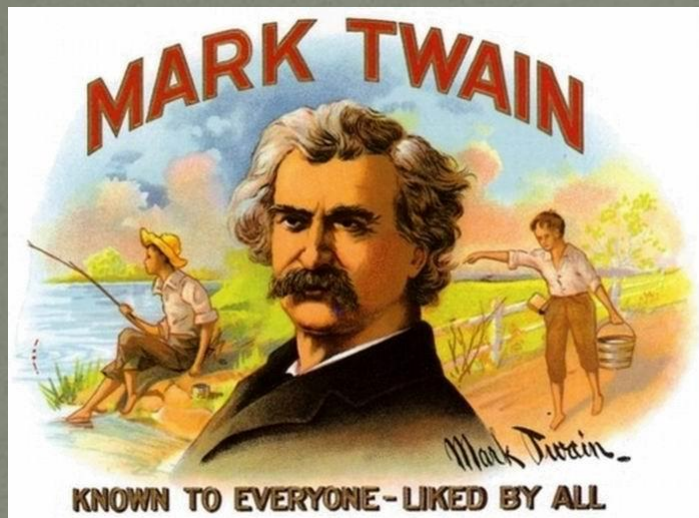
Німецькі переклади

- Найвагомішою працею Франка-перекладача є «Фауст» Гете. Над цим твором письменник почав роботу ще в 70-ті роки. У 1875 р. в журналі «Друг» з'явилися уривки з «Фауста». У 70—80-х роках Іван Якович продовжував друкувати свої переклади з цього твору. У 1882 р. переклад вийшов у світ під назвою «Фауст, трагедія Йогана Вольфганга Гете, ч. I, з німецького переклав і пояснив І. Франко».

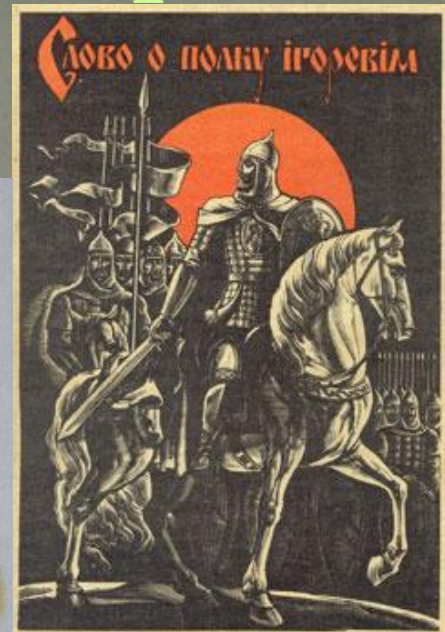
Редакторська діяльність

- Ставши редактором відділу літератури і критики в журналі «Літературно-науковий вісник» (1898—1906), Іван Якович продовжував свою діяльність із ознайомлення українського читача з кращими зразками світової літератури. У журналі письменник надрукував переклади творів Альфонса Доде, Анатолія Франса, Готфріда Келлера, Марка Твена, Ібсена, Лессінга, Міцкевича, а також – переклади з маловідомих тоді австралійських новелістів: Джона Гріна, Артура Девіса, Дж. Пойнтоні та багатьох інших.

Зацікавлення каменяра

- Велику групу складають переклади з народної поезії, яка привертала до себе пильну увагу Франка-дослідника, рівною мірою як і Франка-поета і перекладача. Він, здавалося, прагнув передати своєму народові всю різноманітність творчості народів світу.

Особливо цікавили Івана Яковича епоси різних часів і народів, починаючи з «Слова о полку Ігоревім», середньовічного епосу «Пісня про Нібелунгів», старогрецького епосу і завершуючи індійським і старовавилонськими епосами.

Східні переклади

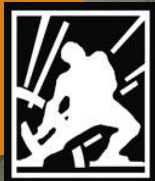
- Чималий внесок Франко зробив у сходознавстві як поет-перекладач. У 1912-1913 рр. переклав більше, ніж сто віршованих уривків для другого українського видання збірки арабських казок «Тисяча і одна ніч». Публікуючи частину перекладів у журналі «Надія», в 1912 році написав і невеличкий вступ, де показав себе добрим знавцем арабських мов. Він переклав уривки з «Махабхарати» і кілька індійських казок з Панчатантри. Іван Якович є автором не тільки численних перекладів, а й поеми на старовинні індійські мотиви. У 1909 р. в «Універсальній бібліотеці» вийшла індійська легенда «Цар і аскет» з перекладу Франка

ІНДІЙСЬКІ переклади

- Одним із древньоіндійських творів, над якими працював Іван Якович, була "Рігведа" – велике зібрання релігійних текстів, що включає 1028 гімнів, поділених на 10 циклів (мандал), і є одним із найдавніших зразків релігійної поезії у світовій літературі. Та все ж, власні переклади гімнів "Рігведи" (які письменник готував для деяких видань) ніколи не друкувались як щось самостійне, а згадки про "Рігведу" (хоча і численні) у наукових працях ученого легко губляться у величезному обсязі його писань. Питання про засади перекладу "Рігведи" складне і дотепер до кінця не з'ясоване. Можливо, справа зовсім не у Франковій обізнаності, а у специфіці самої "Рігведи" як зразка релігійної поезії, адже між гомерівськими гімнами і біблійними піснями та псалмами, з одного боку, та ведичними гімнами, з другого, — існує суттєва, принципова різниця, що й зумовила, на нашу думку, саме таку Франкову рецепцію цієї пам'ятки.

- Все це – лише невелика частина того, над чим працював Франко в останні роки свого життя, – завершення гігантської і безприкладної в історії світової культури діяльності українського письменника.

Говорячи про просвітнє значення перекладацької діяльності, Франко твердить, що переклади творів світової літератури роблять їх частиною української культури. Просвітню роль перекладів Франко розумів дуже широко.

